

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 27.2.2008
KOM(2008) 113 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
na temat innowacyjnego i zrównoważonego przemysłu związanego z leśnictwem w UE

Wkład w strategię UE na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia

{SEC(2008) 262}

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Nowe wyzwania dla przemysłu związanego z leśnictwem w UE	3
3.	Kompleksowe podejście mające na celu umocnienie trwałej konkurencyjności przemysłu związanego z leśnictwem w UE	7
3.1.	Ogólne cele.....	7
3.2.	Działania zwiększające konkurencyjność przemysłu związanego z leśnictwem w UE	8

1. WPROWADZENIE

Przemysł wytwórczy masy celulozowej, papieru, opakowań papierowych i przemysł przetwórczy drewna – od tartaków po wytwórnię płyt drewnopochodnych – opiera się na wspólnych podstawowych surowcach: drewnie lub przetwarzanym wtórnie papierze i drewnie z odzysku. Stąd też pojęcie „przemysłu związanego z leśnictwem” (PZL). Obejmuje ono także wyspecjalizowane gałęzie przemysłu w rodzaju przemysłu korkowego i poligraficznego. W łańcuchu wartości, którego pierwszym ogniwem jest las, a ostatnim – produkt końcowy, konkurencyjność pośrednich faz produkcji ma korzystny wpływ na pozostałe etapy procesu produkcji. Np. konkurencyjność sektora leśnictwa ma korzystny wpływ na konkurencyjność przemysłu drzewnego i papierniczego.

Sektor przemysłu związanego z leśnictwem, którego produkcja jest warta łącznie 365 mld euro, a wartość dodana sięga 120 mld euro, zatrudnia ponad 3 mln osób w 344 tysiącach zakładów. Wiele spośród tych gałęzi przemysłu odgrywa istotną rolę w utrzymywaniu trwałego i zrównoważonego zatrudnienia w obszarach wiejskich.

Sektor przemysłu związanego z leśnictwem w UE jest zasadniczo konkurencyjny, i osiąga bardzo dobre wyniki – zarówno technicznie jak ekonomicznie. Sektory produkcji masy celulozowej i papieru, przetwórstwa drewna oraz sektor poligraficzny są światowymi liderami w wielu dziedzinach. Jednakże, przed sektorem tym stoją liczne wyzwania, w szczególności odnośnie do dostępu do surowców, konieczności ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, innowacji, handlu i informacji o produktach przemysłu związanego z leśnictwem. Ponadto, w sektorach przemysłu drzewnego i drukarskiego nie bez znaczenia jest działalność na poziomie MŚP.

Niniejszy komunikat o konkurencyjności, innowacji i zrównoważonym rozwoju przemysłu związanego z leśnictwem stanowi kolejny krok w kierunku wdrożenia zintegrowanej strategii polityki przemysłowej UE zarysowanej w komunikacie Komisji z października 2005 r.¹, w którym zapowiedziano szereg inicjatyw sektorowych, w tym również komunikat w sprawie wspomnianych branż przemysłu.

Proponowane działania mają charakter uzupełniający w stosunku do planu działań dotyczącego gospodarki leśnej UE (PDGL)² przyjętego przez Komisję w czerwcu 2006 r., oraz do jego celu, jakim jest poprawa długoterminowej konkurencyjności sektora związanego z leśnictwem. Zgłoszone propozycje zostały poddane konsultacjom społecznym, po czym ich przegląd dokonał Komitet Doradczy ds. Polityki Wspólnoty w zakresie Leśnictwa i Przemysłu związanego z Leśnictwem.

2. NOWE WYZWANIA DLA PRZEMYSŁU ZWIĄZANEGO Z LEŚNICTWEM W UE

a) Dostęp do surowców

Ze względu na fakt, że sektory przemysłu związanego z leśnictwem zużywają duże ilości drewna, dostępność tego surowca w konkurencyjnych cenach jest decydującym czynnikiem dla ich wyników. Koszt drewna jest najwyższym spośród kosztów ponoszonych przez te sektory. W przemyśle papierniczym drewno stanowi 30 % ogółu kosztów; w przemyśle tartacznym – 65 – 70%. Z tego względu, bardzo ważne jest wspieranie krajowej podaży i unikanie ograniczeń w przywozie drewna.

¹ COM(2005) 474 wersja ostateczna.

² COM(2006) 302 wersja ostateczna.

Zasoby surowca drzewnego dla potrzeb przemysłu związanego z leśnictwem są odnawiane za pomocą ponownego zalesiania oraz naturalnej regeneracji lasów. Istnieje potencjał dla wzrostu podaży krajowego drewna poprzez stworzenie ram dla zrównoważonej gospodarki leśnej³. Rynek drewna musi działać sprawnie, a dostawy powinny ulec zwiększeniu dzięki aktywnemu uczestnictwu, w tym przy zaangażowaniu właścicieli lasów. Jednocześnie, ważne jest stworzenie ułatwień w handlu surowcami, jako że przywóz drewna okrągłego stanowi około 10% całkowitej podaży drewna dla przemysłu związanego z leśnictwem w UE.

Wraz z wzrastającą presją na dostawy surowców pierwotnych, rośnie stale zużycie surowców wtórnych. Dziś, około połowy produkcji papieru w UE oparte jest na papierze z odzysku, co oznacza wzrost od 1998 r. o 25%. Odzysk i recykling papieru w połączeniu ze zwiększoną wydajnością przetwórstwa pozwoliły na istotne zwiększenie produkcji bez zwiększenia zużycia surowego drewna. Partnerstwo wytwórców, przetwórców papieru, przemysłu surowców wtórnych, poligraficznego, drukarskiego i producentów farb drukarskich i klejów⁴ dąży do zwiększenia proporcji papieru pochodzącego z recyklingu oraz poprawy jego jakości i przetwarzalności wtórnej. Wydajniejsze pozyskiwanie surowców propagowane przez władze publiczne pomoże ponadto w rozwoju prac nad oszczędniejszymi i sprzyjającymi środowisku działaniami, zwiększając tym samym konkurencyjność UE w tej dziedzinie. Wiele rodzajów płyt drewnopochodnych, w szczególności płytę wiórową i płytę pilśniową średniej gęstości można produkować z drewna pochodzącego z odzysku. Tymczasem drewno, z racji długotrwałego użytkowania oraz bardziej rozproszonej sprzedaży, odzyskuje się w mniejszej części niż papier.

Ponadto, należy wziąć pod uwagę wzrastającą konkurencję na rynku drewna jako surowca w różnych kontekstach polityki, np. drewno na potrzeby wytwarzania energii odnawialnej, związane z różnorodnością biologiczną, rekreacją i innymi potrzebami społecznymi. Rosnący popyt na energię z zasobów odnawialnych wpływa na ciągły wzrost konkurencji na rynku drewna, w szczególności – masy celulozowej i płyt drewnopochodnych. Rosnącemu popytowi nie zawsze odpowiada stosowne zwiększenie podaży – co skutkuje wzrostem kosztów. W odpowiedzi na szczyt Rady Europejskiej w marcu 2007 r. do kwestii tej odnosi się wniosek Komisji z dnia 23 stycznia 2008 r. w sprawie propagowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych⁵. We wniosku tym uznaje się w pełni, że biomasy nie używa się jedynie do produkcji energii odnawialnej, ale także do innych celów i wzywa się państwa członkowskie i Komisję, aby zwracały uwagę na różne sposoby zużycia w krajowych planach działań i w kontekście ogólnego monitorowania i sprawozdawczości.

Proceder nielegalnego wyrębu lasów i związanej z nim obróbki drewna i handlu produktami z drewna podważa podstawy działalności legalnego sektora przemysłu związanego z leśnictwem i gospodarstw, pociągając za sobą szkody ekologiczne i społeczne, jak również zaniżając ceny i pogarszając wizerunek publiczny sektora. Plan działań UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (Forest Law Enforcement Governance and Trade, FLEGT) odnosi się do tych kwestii kwestie za pomocą środków regulujących podaż i popyt.

b) Wpływ polityki w zakresie zmian klimatycznych

³ Wg założeń przyjętych podczas konferencji ministerialnych obradujących w sprawie ochrony lasów w Europie w Lizbonie i na temat zrównoważonej gospodarki leśnej – w Wiedniu.

⁴ Europejska deklaracja odzysku papieru.

⁵ COM (2008) 19 wersja ostateczna.

Zrównoważona i skuteczna polityka leśna wzmacnia udział lasów w całkowitej redukcji koncentracji gazów cieplarnianych. Co więcej, w produktach z papieru i drewna gromadzi się związki węgla, wchłonięte przez roślinność leśną. Dlatego zwiększone przetwórstwo wtórne papieru i drewna – zamiast składowania na wysypiskach – pozwala przedłużyć zdolność produktów drewnianych do zatrzymywania węgla.

Jednocześnie, polityka UE w zakresie zmian klimatycznych ma duży wpływ na produkcję masy celulozowej, papieru i płyt drewnopochodnych w rezultacie energochłonnych procesów z tym związanych. Paliwo i energia elektryczna składają się na 13 do 18 % kosztów produkcji masy celulozowej i papieru w UE. Papiernie zużywają wielkie masy energii, tymczasem chemiczne wytwórnie masy celulozowej mogą być nawet wytwórcami netto energii. Około połowy zużywanej przez nie energii pierwotnej powstaje w tych zakładach z biomasy drzewnej. W przemyśle tartacznym i w produkcji płyt drewnopochodnych również istnieje wysoka samowystarczalność energetyczna, szczególnie w zakresie energii cieplnej, jednak energia elektryczna dostarczana jest często przez dostawców zewnętrznych. Z kolei mechaniczne wytwórnie masy celulozowej i papieru w dużej mierze opierają się na zewnętrznych dostawach energii elektrycznej i gazu. Ostatnio obserwowany wzrost ich cen wywarł znaczący wpływ na całą gałąź przemysłu.

Powodem wysokiego poziomu cen są m.in. wyższe koszty paliwa pierwotnego, konieczność zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i rozwój odnawialnych źródeł energii.⁶ Wysokie koszty utrudniają konkurencyjność przemysłu, umacniając potrzebę realizacji polityki dalszej liberalizacji rynku i efektywności energetycznej – zmierzających do uczynienia z Europy bardziej atrakcyjnego terenu inwestycji dla całej branży. Istotny wkład wniósł przyjęty we wrześniu 2007 r. trzeci pakiet energetyczny⁷ na rzecz konkurencyjnego i efektywnego rynku energii elektrycznej i gazu.

W związku z faktem, iż przemysł związany z leśnictwem emituje znaczące ilości CO₂, będzie on musiał przyczynić się znacząco do działań związanych z łagodzeniem zmian klimatycznych. Przemysł ten musi osiągnąć dobre wyniki w zakresie ochrony środowiska oraz efektywności energetycznej bez utraty konkurencyjności. W interesie Unii Europejskiej nie leży przenoszenie w przyszłości produkcji do krajów, w których limity emisji są łagodniejsze (tzw. „carbon leakage”), gdyż miałyby to negatywne skutki w zakresie środowiska i gospodarki. Z tego względu, Komisja w pakiecie dotyczącym działania w dziedzinie klimatu oraz energii odnawialnej z dnia 23 stycznia 2008 r.⁸ uznaje i odnosi się do specyficznej sytuacji energochłonnego przemysłu. W pakiecie ustalone są jasne kryteria określające sektory energochłonne, które są narażone na ryzyko przenoszenia wysokoemisyjnej produkcji do krajów trzecich (carbon leakage). Komisja określi sektory i podsektory, które należą do tej kategorii; będą im przyznawane bezpłatne przydziały emisji do wysokości 100% biorąc pod uwagę najbardziej wydajne technologie. W tym kontekście, Komisja oceni, czy sektory związane z leśnictwem kwalifikują się do takiego traktowania. W świetle międzynarodowych negocjacji w sprawie porozumienia dotyczącego zmian klimatycznych na świecie w okresie po 2012 r., Komisja oceni sytuację sektorów energochłonnych i może zaproponować poprawki w szczególności w zakresie bezpłatnych przydziałów lub włączenia produktów z importu do systemu handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie.

⁶ COM(2006)841 wersja ostateczna.

⁷ COM(2007)528, COM(2007)529, COM(2007)530, COM(2007)531, COM(2007)532.

⁸ W szczególności COM (2008) 16 wersja ostateczna.

Porozumienia sektorowe oparte na warunkach specyficznych dla poszczególnych sektorów przemysłu mogą stymulować działania dotyczące ograniczenia emisji na skalę międzynarodową.

Takie porozumienia sektorowe powinny prowadzić do ograniczenia globalnej emisji w skali koniecznej do skutecznej walki ze zmianami klimatycznymi, które można monitorować i kontrolować i które są przedmiotem obowiązkowych ustaleń w zakresie egzekwowania ich stosowania.

Już dziś, a tym bardziej w przyszłości, przemysł związany z leśnictwem ma istotną rolę do odegrania w charakterze dostawcy ciepła i elektryczności, jak również jako wytwórca biopaliw na bazie drewna, przyczyniając się tym samym do zwiększenia oszczędności w wykorzystywaniu drewna – zarówno dla celów energetycznych, jak i w produkcji opartej na leśnictwie. Biopaliwa mogą być produkowane zarówno przy użyciu substancji chemicznych pochodzenia drzewnego, jak również przy zastosowaniu innych produktów w ramach biorafinerii. Prace grupy zadaniowej ds. biorafinerii w ramach platformy technologicznej skupiającej sektory związane z leśnictwem mają istotne znaczenie dla określenia kluczowych projektów, jakie mają zastosowanie w tej sferze. Branża ta dysponuje doświadczeniem, technologią i łańcuchem dostaw, które należy włączyć do planowanego rozwiązania opartego na energii odnawialnej.

c) Innowacje oraz badania i rozwój

Zwiększone nakłady na rozwój badań i technologii, a także innowacyjne wykorzystanie umiejętności technicznych i handlowych są nieodzowne dla dalszego rozwoju konkurencyjności tego sektora przemysłu.

Platforma technologiczna skupiająca sektory związane z leśnictwem (PTL) stanowi ważne narzędzie koordynujące wysiłki badawcze całego sektora. Zarówno Komisja Europejska, jak i państwa członkowskie powinny odgrywać znaczącą rolę w umacnianiu zdolności innowacyjnych sektora. Strategiczny program badawczy opracowany przez PTL ma na celu zwiększenie konkurencyjności UE poprzez rozwój innowacyjnych produktów i usług, jak również poprawę wydajności energetycznej i oszczędności surowców.

Korzystny wpływ na przemysł wytwórczy masy celulozowej i papieru oraz na przetwórstwo drewna wywarł postęp techniczny przemysłu chemicznego. Podobne zjawisko synergii zachodzi między przemysłem maszynowym a sektorem masy celulozowej i papierniczym. Należy utrzymywać takie korzystne związki między zbliżonymi gałęziami przemysłu.

d) Handel i współpraca z krajami trzecimi

Sektory przemysłu związanego z leśnictwem w większości muszą stawiać czoła konkurencji międzynarodowej. Stale rośnie liczba producentów masy celulozowej, papieru i płyt drewnopochodnych, tartaków i drukarni na rynku światowym. W odpowiedzi na te zmiany łańcuch przemysłu opartego na leśnictwie koncentrował wysiłki na zwiększaniu wydajności oraz nakładów na opracowywanie produktów, innowacje oraz badania naukowe. Wśród przedsiębiorstw UE jest wiele globalnych koncernów.

Niemniej unijne produkty z drewna i papieru wciąż nie uzyskały równych szans w dostępie do rynków krajów trzecich w wyniku stosowania przez niektórych partnerów handlowych wysokich barier taryfowych i pozataryfowych.

e) Zasady komunikacji i przekazywania informacji

Popyt na papier drukarski i pakowy od dawna wzrasta, ściśle odzwierciedlając wzrost przeciętnych dochodów. Na wielu rynkach sektory papieru drukarskiego i drukarni napotykać na coraz ostrzejszą konkurencję ze strony m.in. mediów elektronicznych, co w pewnym stopniu prowadzi do powstania nadwyżek mocy przerobowych. Możliwe jest jednak także wzajemne uzupełnianie się przez media papierowe i elektroniczne. Opakowania papierowe są pod coraz silniejszą presją konkurencyjnych opakowań, zwłaszcza z tworzyw sztucznych.

Przeciętny popyt na produkty drewniane jest w UE znacznie niższy od notowanego w Ameryce Północnej czy w Japonii – przede wszystkim ze względu na mniejszą popularność budynków mieszkalnych o konstrukcji drewnianej. Jednak wykraczając poza tradycyjne regiony, sektor ten ma olbrzymi potencjał wzrostu.

Istnieje powszechna potrzeba poprawy stanu wiedzy o lasach i przemyśle związanym z leśnictwem, a także o jakości produktów opartych na leśnictwie. Użytkownicy profesjonalni, jak również konsumenci, powinni być informowani o gospodarczych, technicznych i ekologicznych cechach drewna jako surowca odnawialnego, przetwarzalnego wtórnie i sprzyjającego środowisku.

3. KOMPLEKSOWE PODEJŚCIE MAJĄCE NA CELU UMOCNIE TRWAŁEJ KONKURENCYJNOŚCI PRZEMYSŁU ZWIĄZANEGO Z LEŚNICTWEM W UE

3.1. Ogólne cele

W ramach polityki przemysłowej UE i unijnej strategii zrównoważonego rozwoju – zmierzających do utworzenia lepszych warunków ramowych dla przemysłu wytwórczego – przemysł związany z leśnictwem służy za modelowy przykład gałęzi przemysłu nadążającej za ewolucją polityki UE. Należące do niej dziedziny przemysłu są bezustannie unowocześniane, umiejętnie wykorzystując wiedzę i innowacje w celu utwierdzenia swojego trwale zrównoważonego rozwoju, jednocześnie stawiając czoła wyzwaniom w sferze konkurencyjności.

Z uwagi na uzależnienie od dostaw surowców, ich rolę w łagodzeniu zmian klimatycznych oraz w dziedzinie dostaw energii, jak również z uwagi na ich wysoką energochłonność, pakiet działań w obszarze energii i zmian klimatu, przyjęty przez Komisję w dniu 23 stycznia 2008 r., ma bezpośrednie znaczenie dla tych gałęzi przemysłu.

Spójność koncepcji umocnienia konkurencyjności przemysłu związanego z leśnictwem przy jednoczesnym integrowaniu w strategii przemysłowej całego sektora celów związanych z energią i zmianami klimatu opiera się mianowicie na następujących celach polityki:

- wykorzystaniu kompetencji w powiązanych sektorach przemysłu oraz dalsze wspieranie zaawansowanych innowacji, badań i rozwoju technologicznego.
- przyczynianiu się do zrównoważenia dostaw energii oraz propagowaniu zrównoważonej gospodarki leśnej.
- wspieraniu zrównoważonych dostaw surowców przy jednoczesnym zapewnieniu uczciwej konkurencji.
- dalszym zwiększaniu wydajności zasobów w gospodarce surowcami.
- ułatwieniu pełnego uczestnictwa przemysłu związanego z leśnictwem na rynkach odnawialnych źródeł energii oraz dostaw energii cieplnej, elektrycznej oraz biopaliw o pochodzeniu leśnym.

3.2. Działania zwiększające konkurencyjność przemysłu związanego z leśnictwem w UE

a) Dostęp do surowców

- Powinno się ułatwiać stałe dostawy surowca drzewnego dla potrzeb przemysłu związanego z leśnictwem, tak by popyt ściślej równoważył podaż. Dostawy surowca drzewnego dla przemysłu jak również dla sektora energetycznego można wzmocnić poprzez czynną politykę zrównoważonej gospodarki leśnej. Należy poprawić związki logistyczne między posiadaczami terenów leśnych a przemysłem w celu zwiększenia podaży.
- Możliwa rozbieżność między podażą a popytem mogłaby zostać złagodzona, gdyby poprzez zalesianie, ponowne zalesianie i lepszą mobilizację zwiększona została ogólna powierzchnia terenów leśnych i wielkość dostaw drewna.
- Należy wspierać dalszy rozwój rynku wtórnego papieru i drewna, w tym przez zwiększenie zaangażowania branży, zmierzające do zwiększenia udziału papieru i drewna z odzysku.
- Państwa członkowskie na równi z przemysłem powinny propagować rozwiązania efektywne pod względem kosztów, polegające na odrębnych systemach odzysku używanego papieru i produktów drewnianych.
- Istotne jest, aby pobudzić dalsze zaangażowanie całej branży na rzecz ograniczenia nielegalnego wyrębu i związanego z nim handlu produktami z drewna⁹. Należy w dalszym ciągu zachęcać do zrównoważonej gospodarki leśnej, np. poprzez stosowanie certyfikacji zarządzania lasami lub równoważnych programów, a także zintegrowanych procedur łańcucha odpowiedzialności, pozwalających konsumentom na faworyzowanie produktów pochodzących ze zrównoważonych i legalnych źródeł.
- Używanie zasobów leśnych do różnych celów powinno być zrównoważone. We wniosku Komisji dotyczącym propagowania energii odnawialnej¹⁰ uznaje się zatem w pełni, że biomasy nie używa się jedynie do produkcji energii odnawialnej ale także do innych celów i wzywa się państwa członkowskie oraz Komisję, aby zwracały uwagę na różne sposoby zużycia w krajowych planach działań i w kontekście ogólnego monitorowania i sprawozdawczości w zakresie energii odnawialnej.

Działania

1. Zachęca się państwa członkowskie, przemysł i właścicieli lasów, aby poprzez krajowe programy leśne i równoważne środki, zgodnie z założeniami planu działań dotyczącego gospodarki leśnej, przyczyniali się do ułatwiania i propagowania zalesiania, ponownego zalesiania oraz czynnej polityki zrównoważonej gospodarki leśnej, wnosząc wkład w zmniejszanie zmian klimatycznych i odnowę bioróżnorodności, a jednocześnie zwiększając dostawy drewna.

2. W ścisłej koordynacji z doraźną grupą roboczą ds. mobilizacji Stałego Komitetu ds. Leśnictwa, Komitet Doradczy ds. Leśnictwa i Przemysłu związanego z Leśnictwem zajmie się zbadaniem dodatkowych rozwiązań – niezależnie od mobilizacji – w kwestii

⁹ W lipcu 2007 r. branża producentów kartonowych opakowań na napoje podpisała zobowiązanie do osiągnięcia stuprocentowej identyfikowalności drewna stosowanego w ich produkcji na całym świecie.

¹⁰ COM (2008)19 wersja ostateczna.

ewentualnych rozbieżności między podażą a popytem na rynku drewna.

3. Komitet Doradczy ds. Leśnictwa i Przemysłu związanego z Leśnictwem będzie śledził rozwój sytuacji na rynku i w systemach odzysku papieru, aby być w stanie udzielać porad dotyczących dalszego promowania i upowszechniania efektywnych z punktu widzenia kosztów i wysokiej jakości systemów odzysku.

4. Celem zwiększenia poziomu odzysku produktów z drewna Komisja podejmie badanie nad ewentualnymi rozwiązaniami usprawniającymi gromadzenie surowców wtórnych i zachęcające konsumentów i producentów do ich odzysku.

5. Okrągły stół z przedstawicielami przemysłu, importerami drewna i dystrybutorami produktów pochodzenia leśnego oraz pozostałymi zainteresowanymi stronami zostanie zwołany pod patronatem Komitetu Doradczego ds. Leśnictwa i Przemysłu związanego z Leśnictwem. Jego celem będzie wypracowanie kolejnych środków stosowanych przez sektor prywatny – takich jak kodeksy postępowania dążące do wykluczenia możliwości handlu i wykorzystywania nielegalnie pozyskanego drewna i jego pochodnych – zgodnie z planem działań na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa.

6. Przedstawiciele przemysłu wraz z właścicielami lasów powinni podejmować inicjatywy na rzecz zapobieżenia nielegalnemu wyrębowi i propagowania zrównoważonej gospodarki leśnej. Popiera się ich inicjatywy w dziedzinie certyfikacji i równoważnych programów, jak również etykietowania.

7. Komisja i państwa członkowskie objaśniają stosowanie dyrektyw o zamówieniach publicznych w odniesieniu do produktów z drewna i papieru w drodze wymiany pomysłów i doświadczeń w dziedzinie kryteriów krajowych w sferze zamówień publicznych dotyczących legalnych i zrównoważonych dostaw drewna.

8. Wzywa się państwa członkowskie i Komisję, aby zwracały uwagę na różne sposoby zużycia biomasy w krajowych planach działań i w kontekście ogólnego monitorowania i sprawozdawczości w zakresie energii odnawialnej.

b) Polityka w zakresie zmian klimatycznych i prawodawstwo w zakresie ochrony środowiska

- Należy zwiększyć strategiczną rolę, jaką lasy i przemysł związany z leśnictwem odgrywają w łagodzeniu zmian klimatycznych.
- Składowanie dwutlenku węgla w produktach ze ściętego drewna przyczynia się do korzystnej izolacji węgla jaką zawdzięczamy lasom; w ten sposób powinna zwiększać się ich rola w łagodzeniu zmian klimatycznych.
- Istotne znaczenie mają skutki polityki w sferze zmian klimatycznych oraz system wymiany uprawnień do emisji w pewnych działach przemysłu masy celulozowej i papierniczego. Polityka ta może służyć pobudzeniu innowacji i wysyłaniu koniecznych sygnałów gospodarczych mających na celu osiągnięcie trwale zrównoważonej gospodarki o niskiej emisji dwutlenku węgla w sposób maksymalnie oszczędny, stanowiąc zachętę dla innych krajów o wielkiej emisji do wprowadzenia ambitnych środków redukcji emisji, począwszy od 2012 r. Wniosek Komisji z 23 stycznia dotyczący przeglądu systemu handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie przewiduje konieczne środki, które obecnie należy przygotować.
- Przepisy prawodawstwa wspólnotowego w zakresie ochrony środowiska mające zastosowanie do przemysłu związanego z leśnictwem powinny być oparte na zasadzie zrównoważonego, czynnego korzystania z leśnych zasobów oraz procesów produkcyjnych

przy użyciu najlepszych dostępnych technik, z pozostawieniem pewnej swobody dla elastycznych rozwiązań.

- Przyjęcie dyrektywy dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (IPPC) wraz z powiązanymi z nią dokumentami referencyjnymi miało istotne znaczenie dla wypracowania środków zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli w sektorze przemysłu związanego z leśnictwem. Spójne wdrożenie tej dyrektywy przez państwa członkowskie stanowi istotny element zrównoważonej produkcji w UE. We wniosku Komisji dotyczącym dyrektywy o emisji przemysłowej, scalającej IPPC i powiązane dyrektywy sektorowe, wzmocniona zostaje rola „najlepszych dostępnych technik” i „nowo powstałych technik”, kluczowych dla pogodzenia zrównoważonego wzrostu i konkurencyjności.

Działania

9. Rozważone zostaną korzyści i wyzwania, jakie niesie propozycja włączenia węgla związanego w produktach z drewna ściętego jako dodatkowego elementu w międzynarodowych negocjacjach na temat polityki w zakresie zmian klimatycznych wykraczającej poza rok 2012.

10. Komisja zbada wraz z zainteresowanymi stronami z krajów trzecich rolę porozumień sektorowych, które powinny prowadzić do ograniczenia globalnej emisji w skali koniecznej do skutecznej walki ze zmianami klimatu, które można monitorować i kontrolować i które są przedmiotem obowiązkowych ustaleń w zakresie egzekwowania ich stosowania. Obejmie to najlepsze praktyki dotyczące metodologii w zakresie zbierania danych oraz kluczowe wskaźniki wyników.

11. Komisja przygotuje środki określone w pakiecie dotyczącym działania w dziedzinie klimatu oraz energii odnawialnej z dnia 23 stycznia 2008 r. dla przemysłu energochłonnego, w szczególności określenie sektorów lub podsektorów, których dotyczy ryzyko przenoszenia wysokoemisyjnej produkcji do krajów trzecich (carbon leakage), oraz odpowiednich przydziałów. W tym kontekście, Komisja oceni, czy sektory związane z leśnictwem kwalifikują się do takiego traktowania. W świetle międzynarodowych negocjacji w sprawie porozumienia dotyczącego zmian klimatycznych na świecie w okresie po 2012 r., Komisja oceni sytuację sektorów energochłonnych i może zaproponować poprawki w szczególności w zakresie bezpłatnych przydziałów lub włączenia produktów przywożonych do systemu handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie.

12. W ramach prowadzonego przez Komisję przeglądu dokumentów referencyjnych dotyczących masy celulozowej i papieru, branża ta zostanie zaangażowana w ścisłą współpracę w zakresie wymiany informacji. Należy zwrócić uwagę na ustalenie elastycznych rozwiązań technologicznych oraz usprawnienie spójnego wykonania we wszystkich państwach członkowskich.

c) Innowacje oraz badania i rozwój

- Należy podnosić poziom wiedzy, innowacji i BRT w ramach przemysłu związanego z leśnictwem oraz rozpowszechniać informacje na temat cech produktów z drewna.
- Strategiczny program badawczy w ramach platformy technologicznej skupiającej sektory związane z leśnictwem pozwala na zintegrowanie spójnych badań nad priorytetowymi zagadnieniami obejmującymi całość łańcucha wartości od drewna i surowców wtórnych, aż po produkcję w branży masy papierniczej, papieru oraz obróbki drewna.

- Korzystne dla całego sektora byłoby skupienie branży (z zastosowaniem koncepcji klastrów) ułatwiające bliską współpracę przedsiębiorstw, środowisk naukowych oraz ostatecznych użytkowników i zapewnienie im platformy umożliwiającej przezwyciężenie niedostatku zasobów związanego z rozdrobnieniem branży, przyczyniając się tym samym do zwiększenia potencjału wzrostu i innowacji na poziomie MŚP.
- Możliwy wzrost i potencjalny rynek pracy w tej branży oferują szczególne szanse na rozwój regionów mniej rozwiniętych, wiejskich i peryferyjnych UE, w których często skupiają się liczne specjalistyczne umiejętności.

Działania

13. Państwa członkowskie i przemysł powinny rozważyć strategiczny program badawczy w ramach prowadzonych przez nie badań i programów rozwoju technologicznego i poczynić odpowiednie ustalenia w dziedzinie oświaty oraz szkoleń w sektorze związanym z leśnictwem.

14. Siódmy program ramowy Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie badań oferuje wiele możliwości dla przemysłu związanego z leśnictwem. W szczególności pożądaną są metody produkcji biopaliw i substancji chemicznych na bazie drewna, jak również zwiększonej efektywności przy użyciu pierwotnych i wtórnych włókien oraz litego drewna, jak również projektowanie produktów i procesów w dziedzinie opakowań, druku i w sektorze budowlanym.

15. Zachęca się państwa członkowskie i regiony do przyjmowania i rozwijania koncepcji regionalnych „klastrów” w celu kreowania nowych i potęgowania istniejących, konkurencyjnych synergii w całym opartym na leśnictwie łańcuchu wartości – w szczególności dla potrzeb MŚP. Program na rzecz konkurencyjności i innowacji w dziedzinie współpracy za pośrednictwem międzynarodowych klastrów oraz rozwoju strategii klastrowej na poziomie branżowym może być pomocny w tym względzie.

16. Wsparcie z funduszy spójności w latach 2007-2013 posłuży zwiększeniu konkurencyjności i zrównoważenia sektora, zwłaszcza w tych regionach UE, które znajdują się w najbardziej niekorzystnym położeniu. Do wspieranej działalności zalicza się np. inwestycje w rozwój technologii odnawialnych lub też rozbudowę potencjału dla potrzeb badań i rozwoju technologicznego oraz innowacji.

d) Handel i współpraca z krajami trzecimi

- Dostęp do surowców oraz równa pozycja startowa w handlu zagranicznym są kwestiami fundamentalnymi dla zapewnienia prawidłowych ram oraz otoczenia dla przedsiębiorstw z UE, konkurujących na rynkach światowych.
- Postępy w sprawie minimalnych międzynarodowych wymogów w obszarze ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa przyczyniłyby się do stworzenia w skali globalnej bardziej wyważonych warunków działania dla podmiotów europejskich.
- Normalizacja usprawnia handel drewnem i papierem. Obowiązujące na mocy dyrektywy w sprawie wyrobów budowlanych¹¹ zharmonizowane europejskie normy produktów umożliwiają sprawiedliwe porównanie parametrów technicznych produktów budowlanych w całej UE, w tym również drewna krajowego i pochodzącego z importu.

¹¹ Dyrektywa 89/106/EWG

- Współpraca z udziałem krajów trzecich nad nowymi normami w dziedzinie drewnianych produktów budowlanych ma również doniosłe znaczenie, zwłaszcza w odniesieniu do krajów odnotowujących rosnący popyt na produkty drewniane wysokiej jakości. Kraje trzecie mogą w ten sposób przyjąć i uznawać normy europejskie.

Działania

17. Komisja nie ustaje w staraniach na rzecz opracowania i wprowadzenia w życie strategii dostępu do rynku spójnej z jej celami w dziedzinie zrównoważonego rozwoju, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy, dążąc do zapewnienia międzynarodowego dostępu do surowców i wspierając likwidowanie barier taryfowych i pozataryfowych..

18. Komisja rozpocznie dialog z zainteresowanymi krajami trzecimi na temat zagadnień technicznych, regulacji prawnych i powiązanych z nimi kwestii.

e) Zasady komunikacji i przekazywania informacji

- Komunikacja i wizerunek publiczny stanowią istotny aspekt, współdecydujący o konkurencyjności sektora przemysłu związanego z leśnictwem. Należy podnosić poziom wiedzy o produktach pochodzenia leśnego i o przemyśle związanym z leśnictwem.
- Środki komunikacji wspierane i wdrażane przez sektor przemysłu mają kluczowe znaczenie dla uwypuklenia charakterystycznych cech sektora związanego z leśnictwem.
- Instytucje sektora publicznego, uniwersytety i cała branża mogą wnieść swój wkład do analizy tej gałęzi przemysłu i poszerzania wiedzy naukowej na jej temat.

Działania

19. Państwa członkowskie, władze lokalne, instytucje uniwersyteckie i oświatowe zostaną zaproszone do współpracy w ramach międzynarodowych sieci badawczych w celu analizy długoterminowych zmian w przemyśle opartym na leśnictwie i zagwarantowania podjęcia w związku z nimi odpowiednich działań.